

ניהול הבטיחות במפעל 'חוגלה-קימברלי', עפולה

כל מפעל ממפעלי הקבוצה שלא התרחשו בו תאונות במשך שנה שלמה זוכה בפרס בטיחות מטעם מפעלי הרשת העולמית: "נשר הבדולח", פסלון של נשר העשוי מזכוכית קריסטלית והמפעל בעפולה אכן זכה בפרס.

פסל "נשר הבדולח" שהוענק למפעל בעקבות הצטיינות בהיעדר תאונות עבודה במפעל

בנוסף, המפעל משתתף במבדקי EHS (Environment Health Safety) של רשת 'קימברלי - קלארק' העולמית, הנערכים מדי שנתיים בחודש אוקטובר. השנה עמד המפעל במבדקים בהצטיינות יתירה, עם ציון הערכה גבוה במיוחד.

בביקורנו במפעל, בסוף 2009, נספרו כבר 650 ימים ללא תאונות. אין ספק כי התוצאה הטובה נובעת מתפיסת הבטיחות המיוחדת של הנהלת המפעל

מאת אלכס אפשטיין

את תפקיד הממונה על הבטיחות ממלא מזה מספר חודשים **יצחק לווינגר**, לאחר שהממונה הקודם, **רפי בלית**, פרש לגימלאות. בביקורנו במפעל בסוף 2009 נספרו כבר 650 ימים ללא תאונות. אין ספק כי התוצאה הטובה נובעת מתפיסת הבטיחות המיוחדת של הנהלה, שאותה מתאר מנהל המפעל: "הבטיחות מושתתת על משולש שבסיסו החוקים והתקנות וצלעותיו - האחת: המערכת הניהולית המקצועית והשניה: הגורם האנושי, בה כלולים יחד מנהלים ועובדים". ניהול הבטיחות נעשה באופן פרואקטיבי המעלה את המעורבות האישית של כל עובד בשיטת חמשת השלבים: מאדישות (שלב 1), למודעות (שלב 2), לאיכפתיות (שלב 3), למעורבות (שלב 4), לבעלות - גאווה מקצועית (שלב 5).

מפעל 'חוגלה-קימברלי' בעפולה הוקם ב-1982 לצורך הכללת חיתולים במיגוון מוצרי הקבוצה. הנהלה הראשית של מפעלי 'חוגלה-קימברלי' נמצאת במרכז הלוגיסטי שליד צריפין ומפעילה את האתר בעפולה, אתר בחדרה ואתר ייצור נוסף בנהריה ('מולטי' לשעבר). בנוסף, החברה מפעילה מרכז לוגיסטי ברכסים שבצפון. המפעל בעפולה מייצר חיתולים בגדלים שונים בהיקף שנתי של מאות מיליוני יחידות. הוא מנוהל ע"י **יורם אעידן** ומועסקים בו כ-160 עובדים. העבודה מתבצעת באמצעות מספר קווי ייצור, בשלוש משמרות, שישה ימי עבודה בשבוע. עובדים נוספים מאיישים מקומות עבודה המיועדים לניהול המפעל, כולל הפונקציות השיווקיות והמינהליות השונות.

דוגמה לשילוט בטיחותי באולם הייצור

במה ניידת לעבודה בגובה המיועדת לטיפולים בתקרות האולמות

דו-שיח בין מנהל המפעל לאחד העובדים באולם הייצור. שניהם מרכיבים צמ"א לאוזניים. הציוד של המנהל, אנטומי, שקוף

ביקורנו במפעל כבר סיימו כ-100 מהם את תוכנית ההדרכה.

עבודה בגובה

כל עובדי המפעל מתוכננים לעבור הדרכה לעבודה בגובה. חלקם יקבלו גם הסמכה לעבודה בגובה. עד סוף 2009 כבר סיימו כ-25 מהם את תוכנית ההסמכה.

ועדת בטיחות

ועדת הבטיחות המפעלית פועלת בראשותו של מנהל המפעל ובהשתתפות מהנדס המפעל, הטכנולוג המפעלי, מנהל הייצור ונאמני הבטיחות. הממונה על הבטיחות במפעל משמש כמוזכר הוועדה ודואג להפעלתה כנדרש. נציגי המחלקות השונות מוזמנים לשיבות לפי הזיקה לתכנים המתוכננים לדיון. הוועדה מתכנסת 12 פעמים בשנה.

הוועדה דנה באירועי בטיחות וגיהות במפעל בחודש החולף, ויוזמת פעילויות לקידום הבטיחות לעתיד. היא עוסקת גם בנושאי איכות והגנת הסביבה, למרות שלמפעל עצמו אין השפעה שלילית על הסביבה מאחר שאין פליטת חומרים מזיקים/מטרידים מתהליכי העבודה.

אוטומטיות לחלוטין ופועלות בהספק ייצור של מאות יחידות לדקה.

המכונות מופעלות בתוך חללים תחומים במסגרות ובלוחות פרספקס שקופים, שמתוכננות כך שלא תתאפשר כל גישה של עובד או יד של עובד לאזור מסוכן. במחיצות השקופות קיימים פתחים - דלתות וחלונות - שניתנים לפתיחה, אך עם הפתיחה מושבתת המכונה ע"י מפסקי גבול. העצירה הארוכה פוגעת בתפוקת העובד וכל פתיחת דלת גם מחייבת אותו במתן הסברים. כך, וגם הודות לאווירת הבטיחות השוררת במפעל, העובדים מקפידים מאוד שהדלתות תישארנה סגורות בכל מהלך פעולת המכונות. בטיפולים יסודיים, כאשר נדרשת עצירה של המכונה, המכונאים פותחים את הדלתות עפ"י צורכיהם ונועלים את מקורות האנרגיה. פעולות אלו מונעות כל אפשרות להפעלת המכונה בצורה לא מתוכננת או לא מתוזמנת.

נאמני בטיחות

קיימת תכנית להעביר לכל עובדי המפעל הדרכה לצורך הסמכה כנאמני בטיחות. במועד

במסגרת תכנית העבודה מוקצים זמן וכספים לניהול אירועי בטיחות במסגרת **שבוע בטיחות מפעלי**. האירועים כוללים: בקרה על הבטיחות בעבודה ע"י הצוות הניהולי בסיוע יועץ חיצוני, כולל דיון במסקנות החיוביות והשליליות להפקת לקחים; הדרכת בטיחות בנושאים שונים, בהם חשמל, מכונאות ותחזוקה. כדי להרחיב את התייחסות העובדים וההנהלה למפגשי ההדרכה מצורפים לתכנית ההדרכה גם ענייני דימוא, כגון: שפעת החזירים, מצב בטחון העורף וכו'; תירגול התנהגות ותגובות במצב חירום מפעלי; סיורים מקצועיים - בטיחותיים (לאחרונה בנייר חדרה, במכונה מס' 8); מפגש משפחות במפעל כולל ביקור בתחנות העבודה ואירוח העובדים ומשפחותיהם בהצגה בנושא הבטיחות (לאחרונה: "לי זה לא יקרה" עם השחקן **שמוליק אנדלמן**) וכן פרסום שמות מצטייני הבטיחות לידיעת כלל הציבור.

פעילויות מפעליות לשיפור הבטיחות והגיהות בעבודה

הגנת מכונות

במפעל פועלות מספר מכונות ייצור. המכונות

ציוד ההרמה בפעולה

ציוד עזר להרמת גליל נייר לייצור החיתול ללא מאמץ גופני של העובד

הודעה על דלת מחיצה סביב מכונה בדבר עיכוב העבודה במקרה של פתיחת הדלת

שילוט אזהרה והדרכה לנהגים, על עמוד של הסככה, בדבר שימוש בצמ"א לעבודה בגובה מעל המשאית

שילוט בנוגע לאיסור כניסה לאזור העמסה/פריקה של משאיות ליד המחסן

"קו חיים" - קו עיגון אופקי המאפשר תנועה מאובטחת, עם צמ"א מתאים, לאורך מסלולים בגובה שאינם מגודרים. הנהגים נדרשים ללבוש רתמת בטיחות ולחבר אמצעי קשירה מהרתמה ל"קו החיים" הזה, כדי למנוע פגיעה עקב נפילה מגובה. נוהל זה מתקיים עפ"י דרישה חד-משמעית של המפעל, הכוללת שילוט בנושא.

שמירה על בריאות העובדים

ראויה לציון האיכפתיות של המפעל בנוגע לבריאות העובדים. כך מעודדים שם (במימון מפעל) השתתפות בסדנאות להפסקת עישון עם הישגים נכבדים: 23% מהעובדים חדלו לעשן ועוד כ-20% כבר מתעניינים ומעוניינים להיכנס לתהליך.

בנוסף, המפעל מכין תכנית להפחתת רעשים מזיקים באזורי הייצור. כיום חייבים העובדים להשתמש בצידוד להגנת השמיעה בכל כניסה לאזור זה. חלק מהעובדים, המרבים בשימוש בצידוד להגנת השמיעה, צוידו באטמי אוזניים "אנטומיים" המיוצרים בהתאמה אישית לאוזנו של המשתמש. ■

שהוגדרו בנהלים ושולטו, בהתאם, בשטח. נתיבי המלגוזות בשטחי העבודה מסומנים היטב, כולל סימון מעברים להולכי רגל. במקומות של פניות ימינה ושמאלה הותקנו גם מראות קמורות, כדי להרחיב את שדה הראייה של המלגוזן אל מעבר לפינות. העובדים מתודרכים לפקוח עיניים היטב, מאחר שהשינוע נעשה במלגוזות חשמליות שהן שקטות מטבען. כדי להגביר את זיהוי המלגוזה המתקרבת הותקן על כל אחת פנס מהבהב.

העמסה ופריקה של משאיות נעשית בשטח ייעודי, תחת סככה, ליד מחסן המפעל. גם שם מותקנות מראות קמורות המשפרות את ההבחנה במתרחש סביב המשאיות ע"י הנהגים וההולכים ברגל. במהלך העבודה הכרוכה בטיפול במטענים נסגר האזור לחלוטין למעבר הולכי רגל. גם על נהג המשאית נאסר לשהות ליד המשאית במהלך ההעמסה/ הפריקה והוא מוזמן לקפה בחדר מנוחה ייעודי עד לגמר הפעולות הללו.

להבטחת שלומם של הנהגים שצריכים לטפס על המשאיות לצורך טיפול בכיסויים וכד', הותקן מעל לשטח הפעילות שלהם

מבדקי בטיחות עפ"י עבודות (JSA)

המפעל הקים צוות לבדיקה של רמת הבטיחות ובעיות בטיחות בהתייחסות לכל עובדי המפעל, החל מאנשי ההנדסה וכלה באחרון העובדים. עפ"י ממצאי המבדקים הופקו לקחים, ובמקומות שבהם נדרש נערכו שיפורים בהתאם.

הטופס האדום

כדי לעודד את העובדים לחשיבה ולאבחנה במפגעי בטיחות הונהג במפעל "הטופס האדום", המיועד למילוי ע"י כל עובד שמבחין במיפגע בטיחות או סיכון הנובע מרצף העבודה. הטופס מועבר להנהלה לשיקוליה, ולהחלטה על פעולות מתקנות. במסגרת זו נקבע גם לוח זמנים לביצוע הפעולות המתבקשות והנושא נתון למעקב עד השלמת הנדרש.

תעבורה פנימית במפעל (שינוע במלגוזות) וטיפול בפריקה ובהעמסת משאיות

המפעל נתן את הדעת לנושא התעבורה במפעל, במגמה למנוע מפגשים בין כלי רכב לבין בני אדם. העובדים נדרשים ללבוש אפוד צהוב, זוהר, שיבליט את נוכחותם לעיני הנהגים בכלים ניידים באזורים